№ 79

Cena numeru 500 mk.

Cena prenumeraty w Łodzi: Miesięcznie mk. 11,000
Z przes. poczt. Miesięcznie „ 12,500
poza Łodzią egz. 550
Konto Pocztow. Kasy Oszczed. 60594.
Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

XXVI r. istnienia

Redakcja i Adm. w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28
Redaktor przyjmuje od 5—6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 22 marca 1923 r.

Płaskorzeźby metalowe
ś. p. El. Niewiadomskiego
wykonane w pracowni grawerskiej M. Kendrzeńskiego, zamawiać można u wykonawcy ul. Sienkiewicza 46 i w Ajencji Ogłoszeń W. Tracewskiego, Radwańska 6. b481

Niebezpieczeństwo germańskie

NIEMCY W POGOTOWIU WOJENNEM. — PROJEKT PAKTU GWARANCYJNEGO.

WIEDEŃ, 21. (PAT) „Neue Freie Presse“ donosi z Paryża: We francuskich sferach urzędowych słychać, że na najbliższej konferencji międzysojuszniczej Francja wskaże na niebezpieczeństwo wojskowe, grożące ze strony Niemiec. Wedle zdania francuskiego sztabu generalnego, Niemcy każdej chwili mogą wystawić 30 dywizyj.

BERLIN 21. 3 (AW) „Express Korespondenze“ donosi z paryskich kół politycznych, że przypisują tam wielkie znaczenie wiadomościom, jakoby angielski Foreigne Office zajęty był obecnie projektem paktu gwarancyjnego, mającego zapewnić bezpieczeństwo Francji przed ewentualnym napadem Niemiec. Francuskie koła polityczne zaznaczają z naciskiem iż stanowisko Francji w tej sprawie od czasu konferencji w Spaa nie uległo zmianie. Francja trwa nadal na stanowisku, iż pakt tego rodzaju powinien objąć terytorjum nadreńskie, i wschodnie, przedewszystkiem zaś dlatego, iż współkontrahentem tego paktu musi być Polska.

W przededniu rokowań z Niemcami.

GŁOSY PRASY NIEMIECKIEJ.

BERLIN, 21. 3. (AW) Paryski korespondent „Berliner Tageblattu“ stwierdza, że mnożą się jakoby oznaki, wskazujące na przygotowywanie się do jakiejś akcji w celu wdrożenia rokowań między Francją a Niemcami.

Według zdania korespondenta rząd francuski nie jest już tak nieustępliwy, jak dotychczas.

Powszechną uwagę zwraca w Paryżu podróż lorda Dobernoona, który, jak wiadomo, utrzymuje dobre stosunki ze Strösemanem. Lord Dobernoon jest rzekomo dobrze poinformowany o niemieckim planie, przywiezionym swego czasu przez podsekretarza stanu Bergmana do Paryża.

Proces arcybiskupa Cieplaka.

MOSKWA, 21. 3. (AW) Dziś, o godz. 12 w południe, rozpoczął się proces arcybiskupa Cieplaka i 15 księży katolickich, oskarżonych o sprzeciwianie się zarządzeniom Sowietów, mającym na celu konfiskatę kosztowności kościelnych.

Sprawa rozpatrywana jest przez t. zw. „wierchownyj sud“ (zwierzchni sąd). Prokuratorem jest Krylenko, oskarżyciel w słynnym procesie eserów. Sala sądowa przepełniona po brzegi publicznością. Wielu Polaków katolików przybyło specjalnie na rozprawę z Petersburga. Nastrój na sali bardzo poważny. Księża siedzą nie na ławach dla oskarżonych, lecz na specjalnie przygotowanych krzesłach; po środku zajął miejsce arcybiskup, do którego przedewszystkiem zwracane są wszystkie pytania.

Po odczytania aktu oskarżenia przewodniczący zwraca się po kolei do wszystkich oskarżonych z zapytaniem, czy przyznają się do winy. Wszyscy odpowiedzieli przecząco. Następnie przystapiono do badania świadków.

Wszyscy księża mają wygląd niesłychanie pobożny. Na twarzy arcybiskupa maluje się zmęczenie i wielkie wyczerpanie sił.

Proces potrwa prawdopodobnie 4 do 5 dni.

Krwawe rozruchy w Szczecinie.

DEMONSTRACJE BEZROBOTNYCH.

BERLIN 21. 3 (AW) Szczecin był we wtorek widownią wielkich rozruchów ulicznych, których inicjatorami byli bezrobotni. Demonstranci udali się m. in. przed mieszkanie nadburmistrza, które zdemolowali prawie doszczętnie. Inny pochód skierował się do centrum miasta, gdzie zdemolowano urządzenie kilka kawiarni. Policja była bezsilna. Demonstranci zgromadzili się następnie przed ratuszem. Delegację wysłaną do magistratu policja uwięziła. W środę rano rozruchy trwały dalej. Policja zmuszona była użyć broni siecznej, przyczem przyszło do rozlewu krwi. Na mieście ogromne wzburzenie.

W sprawie podatku od duchowieństwa.

(wp) Kurja metropolitarna otrzymała od ministerstwa wyznań pismo w sprawie pociągania duchowieństwa do uiszczania podatków komunalnych, które wyjaśnia, że do czasu uzgodnienia stanowiska ministerstwa spraw wewnętrznych i wyznań, organy podwładne otrzymały polecenie wstrzymania się z pociąganiem duchowieństwa do uiszczania podatków i składek gminnych.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Przyjazd króla rumuńskiego do Warszawy.

(wp) Król Ferdynand rumuński ma przybyć z rewizytą do Polski w drugiej połowie kwietnia rb.

W związku ze spodziewnym przyjazdem najwyższego dostojnika zaprzyjaźnionego nam Królestwa Rumunji — na zamku Królewskim wre gorączkowa praca. Komnaty królewskie mają być przywrócone do dawnej świetności.

Ma w nich bowiem zamieszkać dostojny gość.

Niewątpliwie przyjazd króla Ferdynanda spotka się z serdecznem przyjęciem całej stolicy.

Minister Skrzyński na audjencji u króla angielskiego.

(wp) Minister Skrzyński przyjęty był wczoraj rano na audjencji przez króla Jerzego. Przyjęcie miało charakter niezwykle serdeczny. Król okazywał wielkie zainteresowanie sprawami Polski, a szczególnie sprawą postępu odbudowy i konsolidacji wewnętrznej państwa.

Min. Skrzyński u lorda Curzona.

(wp) W czasie wczorajszej wizyty ministra Skrzyńskiego u lorda Curzona omawiane zostały wszystkie sprawy, które pośrednio lub bezpośrednio mogły interesować Polskę. Rozmowa miała przebieg nader przyjazny i toczyła się z wielką otwartością, a doprowadziła do wyświetlenia wszystkich zagadnień polityki bieżącej, interesujących Polskę.

Minister Skrzyński opuścił lorda Curzona pod wrażeniem wielkiej serdeczności przyjęcia z tą pewnością, że Polska może zaliczyć tego wielkiego męża stanu do szeregu swych przyjaciół i że angielski minister spraw zagranicznych będzie gotów w miarę możności popierać interesy polskie tam, gdzie stwierdzi, że polityka polska kieruje się wyższą racją stanu, uwzględniającą ogólne interesy świata.

Z komisji skarbowo—budżetowej.

(wp) Na posiedzeniu senackiej komisji skarbowo-budżetowej przyjęto bez zmian projekt ustawy o zasiłkach dla rodzin powołanych na ćwiczenia wojskowe przyczem przyjęto rezolucje senatora Buzka wzywającą rząd, aby na początku sesji jesiennej zgłosił projekt ustawy, regulującej sprawę zasiłków dla rodzin powołanych.

Następnie przyjęto projekt ustawy o wypuszczeniu sześcio procentowych bonów skarbowych złotych.

Decyzja Rady Ambasadorów jest nieodwołalna.

UZYSKAŁA ONA APROBATĘ RZĄDU ANGIELSKIEGO.

LONDYN, 21. (PAT) W izbie gmin rząd angielski w odpowiedzi na zapytanie, jaki jest stosunek rządu angielskiego do decyzji konferencji ambasadorów w sprawie Małopolski Wschodniej i Kłajpedy oświadczył, że **decyzja konferencji ambasadorów uzyskała aprobatę rządu angielskiego i innych rządów reprezentowanych w konferencji ambasadorów, oraz że decyzja ta jest nieodwołalna.**

Anglja wobec okupacji Ruhry.

ZMIANA ZAPATRYWAŃ. — PRASA ANGIELSKA NAWOŁUJE DO WSPÓŁDZIAŁANIA Z FRANCJĄ.

PARYŻ 21 (PAT) Od dwuch tygodni zapatrywania prasy angielskiej na kwestję okupacji Ruhry uległy zmianie. Do pierwszych dni marca nawet dla Francji przychylnie usposobione dzienniki, zapatrywały się sceptycznie na powodzenie akcji okupacyjnej. Dzienniki zaś nieprzychylne dla Francji przewidywały wręcz klęskę. Obecnie cała prasa angielska zaczyna się liczyć z możliwością powodzenia akcji francuskiej, Co więcej dzienniki poprzednio wrogo usposobione dla okupacji, obecnie sądzą, że akcja ta w swoim wyniku przyczyni się do zapewnienia Francji hegemonji na kontynencie.

Oba odłamy prasy zdają się żywić żal z tego powodu, że Anglja zajęła wobec akcji francuskiej stanowisko powściągliwe. Prasa frankofilska wywiera nacisk na rząd, aby ustąpić z dotychczasowego stanowiska neutralności. „Daily Mail" pisze, że Francja daje Anglji możność wzięcia udziału w owocach zwycięstwa. Tydzień bieżący, zdaniem dziennika, będzie prawdopodobnie obfitował w zdarzenia pierwszorzędnej wagi, wobec tego, że oczekiwane jest rozpoczęcie jeśli nieoficjalnych to przynajmniej półurzędowych rokowań niemiecko-francuskich. Dziennik zaleca rządowi angielskiemu wyjście ze stanowiska neutralności i zacieśnienie w ten sposób ententy.

O republikę nadreńską

TELEGRAM MIESZKAŃCÓW NADRENJI.

BERLIN 21. 3 (AW) „New Jork Herald" donosi, że zwolennicy Smeedsa i Dorthena wystosowali do Londynu i Paryża telegram, w którym oświadczają, że 300.000 mieszkańców Nadrenji wypowiada się za odłączeniem tej prowincji od Prus i za plebiscytem, który niewątpliwie dowiódłby, że 3/5 ludności Nadrenji domaga się utworzenia republiki, związanej pod względem gospodarczym z Francją.

Ukraińcy godzą się z faktem dokonanym.

„HROMADSKIJ WISTNYK" O DECYZJI RADY AMBASADORÓW W SPRAWIE NASZYCH GRANIC WSCHODNICH.

LWÓW 21. 3 (AW) Zajmujący dotąd dość nieprzejednane stanowisko „Hromadskij Wistnyk" w dzisiejszym artykule wstępnym w odpowiedzi na artykuł „Czasu" krakowskiego; wzywający Ukraińców do pogodzenia się z faktem dokonanym i współpracy z rządem polskim, w duchu partji włościańsko—ukraińskiej, oświadcza, że partja trudowników zgodziła się w zasadzie na załatwienie sprawy Małopolski Wschodniej przez Radę ambasadorów i uznaje prawa Rzeczypospolitej Polskiej do tych terytorjów usankcjonowane uchwałą z dnia 14 bm. Partja ma jednak zastrzeżenia co do tytułu prawnego aktów rządu polskiego na terenie Małopolski Wschodniej, dokonanych przed 14 bm. Na tej podstawie partja ma zastrzeżenia co do ważności wyborów do Sejmu polskiego i zaprzecza partji włościańsko-ukraińskiej prawa reprezentacji ludu ukraińskiego.

Artykuł powyższy znamienny jest jako objaw pogodzenia się nieprzejednanych dotąd odłamów partji ukraińskich z faktem dokonanym. Ruska partja chrześcijańsko-demokratyczna pozostała dotąd na dotychczasowem stanowisku i usiłuje bagatelizować znacznie uchwały Rady ambasadorów.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu.

UKŁAD POLSKO—NIEMIECKI W SPRAWIE WZAJEMNEGO KOMUNIKOWANIA SOBIE O CHOROBACH ZAKAŹNYCH.

WARSZAWA, 21. (PAT) Na 28 posiedzeniu Sejmu Marszałek zawiadomił o nadesłaniu mu przez prezesa Rady min. prośby o podanie do wiadomości Sejmowi układu polsko—niemieckiego w sprawie wzajemnego komunikowania sobie przez oba rządy wiadomości o pojawianiu się chorób zakaźnych w granicznych powiatach Polski i Niemiec, podpisanego dnia 18 grudnia 22 r. a ratyfikowanego przez Prezydenta Rzplitej dn. 24 lutego b. r.

SPRAWA GWARANCJI ZA OBLIGACJE KOMUNALNE.

Z kolei odesłano w drugiem czytaniu do komisji budżetowej projekt ustawy w przedmiocie podniesienia gwarancji skarbu Rzplitej za dopełnienie przez Polski Bank Krajowy zobowiązań, wypływających z wydania obligacji komunalnych, oraz ustawę w przedmiocie upoważnienia ministra skarbu do zaciągnięcia w Polskim Banku Krajowym pożyczki w kwocie 12 miljardów marek.

PRZYJĘCIE USTAWY O OCHRONIE DROBNYCH UŻYTKOWNIKÓW.

Z kolei przemawiał jako sprawozdawca komisji rolnej w sprawie ustawy w przedmiocie ochrony drobnych użytkowników rolnych na ziemiach wschodnich pos. Chomiński, prosząc Izbę o przyjęcie ustawy. W głosowaniu wniosek pos. Wiesnera o odesłanie ustawy do komisji rolnej upadł. Głosowały za nim tylko kluby ósemkowe. Przyjęto natomiast poprawkę pos. Niedzielskiego o skreślenie art. 13—go, głoszącego, że ustawa nie wpływa na prawa osób trzecich, nabyte przez nie w dobrej wierze przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Przyjęto również poprawkę pos. Polakiewicza, według której ustawa stosuje sie nietylko do osób, użytkujących grunty, przejmowane na mocy ustawy o reformie rolnej, ale również i grunty, przejmowane na mocy ustawy o osadnictwie.

Całą ustawę przyjęto w drugiem czytaniu, poczem przystąpiono do ustawy o podatku przemysłowym.

USTAWA O PODATKU PRZEMYSŁOWYM.

Pos. Byrka: Projekt niniejszej ustawy oparty jest na ustawie z dn. 17 grudnia 1921 r. i uchyla podatek od kapitałów zakładowych oraz podatek procentowy od zysku, a za podstawę przyjmuje obrót. Wyjątek stanowi handel wędrowny, komiwojażerowie i t. d.

Rozprawy nad tytułem ustawy i głosowanie odroczono do posiedzenia jutrzejszego.

SPRAWA KOMISJI ROZJEMCZEJ.

Następnie poseł Rusinek przedstawiał rządowy projekt ustawy, upoważniającej min. pracy i opieki społecznej do powołania nadzwyczajnej komisji rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych między pracownikami i pracodawcami rolnymi. Ustawa wprowadza przymus zawierania zbiorowej umowy.

W głosowaniu przyjęto całą ustawę, łącznie z propozycjami pos. Kwapińskiego do art. 6—tego. Uchwalono również rezolucję zgłoszoną przez komisję ochrony pracy, domagającą się rozciągnięcia ustawy z dn. 1 sierpnia 19 r. na G. Śląsk.

O ZAWIESZENIE WYKONANIA EKSMISJI.

Następnie pos. Pryłucki uzasadniał nagłość swego wniosku w sprawie zawieszenia wykonania wyroków eksmisji w całem państwie. Nagłość wniosku odrzucono i skierowano go jako zwyczajny do komisji prawniczej.

Następne posiedzenie w czwartek o godz. 10—tej przed południem.

Z ostatniej chwili.

SPRZYMIERZENI WOBEC SPRAWY TURECKIEJ.

LEAFIELD, 21. (PAT) Bonar Law oświadczył w izbie gmin w związku ze sprawą turecką, że sojusznicy będą nadal, tak jak dotychczas, pozostawali w porozumieniu ze sobą i działać będą w ścisłej łączności.

LONDYN, 21. (PAT) Wczoraj wieczorem przybyły tu delegacje: francuska, włoska i japońska. Na dzisiejszem posiedzeniu rzeczoznawców Bompard, Gerroni i Curzon przedstawia zapatrywania swych rządów na propozycje tureckie.

KRASIN PRZECIWKO WOLNEMU PORTOWI W PETERSBURGU.

MOSKWA 21. 3 (AW) Krassin odwiedził port petersburski i na zebraniu portowem oświadczył się w imieniu rządu przeciwko niebezpiecznemu projektowi zorganizowania wolnego portu.

SPRAWA ZAJŚĆ W BUER I ESSEN.

BERLIN 21. 3 (AW) Rząd niemiecki wystosował do rządu francuskiego notę z propozycją, aby sprawę ostatnich zajść w Buer i Essen przedłożono do rozpatrzenia międzynarodowej komisji śledczej, powołanej na podstawie umowy h askiej w r. 1907.

WYBÓR PREZYDENTA W SAKSONJI.

BERLIN 21. 3 (AW) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmu saskiego 958 głosami przeciw 49 dokonano wyboru nowego prezydenta. Na premjera wybrano dotychczasowego ministra sprawiedliwości dr. Zeignera.

SZÓSTA LOTERJA PAŃSTW.

PIĄTA KLASA. — DWUNASTY DZIEŃ.

Główniejsze wygrane

Mk. 400.000 nr. 20417.
Mk. 80.000 nr. 19.039.
Mk. 50.000 n—ry 26,862. 49,728 67,717.
Mk. 40.000 n—ry 60,021 73.024 79,575.
Mk. 25.000 n—ry 950 24,064 61,139 72,245.
Mk. 20.000 n—ry 5721 8942 8954 21263 34.738 34.959 36,948 39,733 45,236.

Polityka plantatorów.

Dzieje ostatnich dni naszej Ojczyzny, ba, nawet całej Europy dowodzą niezbicie, iż po za niektóremi faktami i działaniami o często niezrozumiałych powodach, kryje się prawie z reguły tajemnicza ręka międzynarodowej finansjery i międzynarodowego kapitału.

Minęły dawno już te dobre czasy, kiedy kapitał zagraniczny, tworząc fabryki, koleje i inne inwestycje ogromnego znaczenia dla kraju, baczył jedynie o to, aby jaknajwiększe zdobyć dla siebie korzyści, zajmując wobec politycznego układu sił stanowisko obojętne, stanowisko dobrze wychowanego widza....

Z chwilą jednak kiedy decydujący wpływ na kapitał znalazł się w rękach szwargoczącej i kupczącej masy synów wybranego narodu, charakter tych dóbr materjalnych, dziwnie stał się podobnym do ich właścicieli, stał się niezwykle agresywnym, aroganckim, bezwzględnym, ruchliwym, nieprzebierającym w środkach i co znamienniejsze, ogromnie wrogim wszelkiego rodzaju zdrowym prądom narodowym.

Jest to nawet zrozumiałe z punktu widzenia kapitału: wszelkie wielkie zyski i rozbójnicza działalność jest tylko tam możliwa, gdzie ofiara jest słaba, gdzie praca i lud prosty jest chronicznie bałamucony różnemi bezwartościowemi idejami i chory na „postęp“ i nie jest w stanie stawić czoła, zoorganizowanej fali zdzierstwa i wyzysku.

Dlatego też masonerja, socjalizm, komunizm i t. p. choroby społeczne są sztucznie pielęgnowane przez krzywonosych wyznawców Marksa najprawdopodobniej w sekrecie subsydjowanych przez banki oraz i wielki kapitał, aby z zdezorganizowanego w ten sposób społeczeństwa łatwiej się dało wyciągnąć ostatnie soki. —

Specjalnie w Polsce te machinacje świetnie zoorganizowanego kapitału występują niezwykle jaskrawo, na tle naszej narodowej indolencji, ślamazarności i bądźmy szczerzy: głupoty bałamuconych mas bezkrytycznego narodu. —

Kto u nas ma fabryki, kopalnie, banki, przemysł, handel ?

Żyd, niemiec, niemiec, żyd, w najlepszym razie zrzadka francuz, lub anglik, podczas gdy polak przeważnie jest robotnikiem, wyrobnikiem, źle płatnym urzędnikiem, jednym słowem nawozem, na którym rozwijają się pięknie egzotyczne wschodnie rośliny...

W takiej naprzykład Łodzi 82 procent przemysłu i handlu, dzierża w swoim ręku wrogie nam dłonie, a reszta jest tak uzależniona od żydów, że nawet narodowe dzienniki, czyta się tam przy spuszczonych storach i zaryglowanych drzwiach. —

Zważywszy, iż obcy ten żywioł stosownie do swojej wiary traktuje nasze domostwa jako „zagrody dla bydła“ a nas uważa jako prawych właścicieli tychże, dalej zważywszy, iż ze swoim zawsze się prędzej można porozumieć, jak z wrogo nastrojonym dla nas żywiołem, wypadało by jasne wskazanie na przyszłość: wspólnemi ogromnemi siłami polskiego robotnika i nikłemi dzisiaj polskiego kapitału wypowiedzieć walkę ogólnemu wrogowi, pozostawiając na potem w obliczu groźnego i gwałtownego ataku wrogiego nam kapitalizmu — wzajemne animozje i tarcia klasowe. —

P. P. S. zamiast judzić i basować socjalnym wysłańcom i przedstawicielom międzynarodowego kapitału, powinna zwalczać istotnych bezspornie wrogów klasy pracującej dzisiejszych panów kapitału w Polsce vulgo żydów.

Ale ci ostatni zbyt głębokie korzenie puścili w tej „polskiej partji“, aby mogła ona stać istotnie na straży interesu polskiego robotnika, i dlatego wpływy jej maleją z dnia na dzień i niedaleka jest chwila jej śmierci na ogólną anemję.

Te same mniej więcej uwagi stosują się do niemieckiego kapitału, który był, jest i będzie awangardą dobrze wymustrowanych, raubritterów z nad Szprewy, którzy potrafili u nas się tak zorganizować, iż nasz robotnik niedoje, niedośpi, ale musi uzbierać za pomocą „Deutschtumsbundu“ miljard i trzysta miljonów dla niemieckiego boga wojny, dla ukucia łańcuchów na swój własny grzbiet.

Weźmy Borysławskie zagłębie naftowe: 97 procent szybów naftowych w obcych rękach wyobraźmy sobie chwilę wybuchu wojny, kiedy od regularnej dostawy benzyny, potrzebnej niezbędnie do tanków, automobili, reflektorów, łodzi, aeroplanów i t. d. zależy zwycięstwo, wyobraźmy dalej sobie, iż do zniszczenia szybu naftowego potrzeba dwóch minut czasu — a jasno stanie nam [illegible] straszna rzeczywistość przed oczami: w czyich jesteśmy rękach ?

Im prędzej ta świadomość przeniknie do mas, im prędzej dojdziemy do rządu, który nie będzie się opierał z jednej strony na tak wrogich żywiołach, a z drugiej na karkołomnych pomysłach „wściekłego ryzykanta“, tem lepiej będzie wszystkim obywatelom państwa... za wyjątkiem tych, którzy Polskę uważają za dojną krowę a nas... za intratną i dobrą plantację wełny.

A. S.

Choroba Lenina

(o) Czytamy w „Rulu“: W pamiętnikach swych pisze Witte, że w rodzinie carskiej skrywano zazwyczaj starannie chorobę władcy.

Bolszewicy, którzy są dziwaczną karykaturą caratu, i tę osobliwość poprzednich władców doprowadzili do absurdu. Latem jeszcze zeszłego roku, gdy pojawiły się pierwsze wieści o chorobie Lenina, bezstronni lekarze na podstawie samego opisu te choroby bez trudu stwierdzili, że jest to paraliżm postępowy, następstwo dawnej choroby. A jednak znalazły się powagi lekarskie, które idąc na rękę bolszewikom, naraziły swój autorytet, zapewniając, że stan Lenina nie grozi wcale niebezpieczeństwem. Czas uczynił jednak swoje i oto znowu donosi prasa, że stan zdrowia Lenina jest groźny wobec szybko postępującego paraliżu, a rząd sowiecki musi usprawiedliwiać się w swych organach, dlaczego dotychczas nie drukował biuletynów o tej chorobie.

Nie tylko jednak nie było biuletynów, lecz ponadto Lenin ogłaszał w prasie rządowej ustawicznie swe artykuły a Zinowjew zapewniał potem o ich genjalności.

Cóż to powiedział Lenin w swej pieśni łabędziej? Musiał stwierdzić, przedewszystkiem, że nie udało się stworzyć żadnej kultury proletarjackiej. „Starczyłaby nam na początek prawdziwa kultura burżuazyjna“. Na progu śmierci po sześcioletnich wysiłkach musi oświadczyć, że dotychczas nie udało się stworzyć aparatu państwowego a wszystko co czyniono, obracało się w rzeczywistości do tego, że „my już pięć lat mozolimy się nad poprawą aparatu państwowego, lecz wysiłki to marność, która po pięciu latach okazała się do niczego nieprzydatną, a ponadto zaśmieciła nasze instytucje i mózgi. W szczególności co do inspekcji robotniczo-włościańskiej, która powinna być podstawą władcy sowieckiej, nie posiada on żadnego autorytetu“ — stwierdza Lenin.

Gdy stwierdziwszy to, Lenin przechodzi do projektu reorganizacji, wówczas widać już wyraźnie silny wpływ jego strasznej choroby. Mówi o konieczności „przygotowań do wyłapywania nie powiem oszustów, lecz czegoś podobnego“, o „szczególnych postępach dla ukrycia swych zamiarów“, o „poszukiwaniu za pomocą szczególnej chytrości i przy pomocy szpiegostwa“, o „potrzebie posługiwania się jakąś żartobliwą intrygą dlatego, ażeby odkryć coś śmiesznego, szkodliwego, na poły szkodliwego i t. d. Wszystko to odnieść należy do dziedziny majaczeń chorobliwych, objaśniających dlaczego tak śmiesznie wezwano do Lenina profesora Klempera i dlaczego tak niespodzianie pojawiły się znowu biuletyny.

Jak zdaje się jednak, nie pomogą żadne powagi lekarskie. Wzywa się je, ażeby pompą należytą otoczyć skon twórcy potwornego eksperymentu, wyjaśniają, dlaczego bolszewicy uznawali za stosowne tak starannie ukrywać jego chorobę, dlaczego tak obawiają się jego śmierci.

Stan Rosji jest tak okropny, że wstrząsnienia silniejszego, którem grozi śmierć Lenina, istotnie można się obawiać.

Kronika zagraniczna.

Pobór polskich ochotników do armji sowieckiej.

Główna Rada rewolucyjna sowiecka wydała dekret, powołujący do służby wojskowej wszystkich Rosjan, będących w wieku poborowym (21 lat) a znajdujących się na obszarze Rosji, Ci, którzy są za granicą, mają się zgłosić w konsulatach sowieckich. Równocześnie ogłasza Rada, że tworzy „legję cudzoziemską“, do której mogą się zgłaszać obcokrajowcy, tj. obywatele innych państw. Rada powołuje się na to, że we Francji i Hiszpanji istnieją oddawna międzynarodowe oddziały wojskowe. Sowiecka legja cudzoziemska zostałaby wysłaną do specjalnej służby na pogranicza Azji. Ochotnicy muszą przejść przez kontrolę specjalnego oddziału, który będzie badał ich „bolszewicką błagonadiożnost“.

Masowe procesy przeciw rezerwistom czeskim.

(x) „Ceske Slovo“ podaje ciekawą wiadomość z kół wojskowych sądowych. Oto w tajemnicy przed szerszemi warstwami społeczeństwa toczą się w republice czeskiej od roku mniej więcej tysiące karnych procesów, skutkiem czego tysiące młodych ludzi otrzymuje karę aresztu na czas kilku miesięcy. Są to przeważnie procesy, przeciw rezerwistom, którzy dla rozmaitych powodów nie odpowiedzieli na wezwanie mobilizacyjne z 24 października 1921 roku. „Ceske Slovo“ podkreśla, że skutki tych wyroków mają tak ważne znaczenie polityczne, moralne i ekonomiczne, iż w interesie państwa koniecznością jest, by szczegółowe wiadomości o procesach przedostawały się do opinji publicznej. Wśród rezerwistów, którzy nie stawili się na wezwanie znajdują sie tacy, którzy uczynili to z całą świadomością; są wśród niech jednak i żywioły nie czeskiej narodowości. „Ceske Slovo“ zarzuca winę ministerstwu obrony krajowej, że złą stylizacją obwieszczenia zmyliło rezerwistów.

Czerwoni popi zamieniają cerkwie na tancbudy

(x) W Muromie spłonął teatr. Wykorzystali ten moment w szczególny sposób miejscowi popi „Muromska Żyżń“ ogłasza: „Prawosławni! Dziś w muromskim soborze duchowieństwo cerkiewne urządza specjalny spektakl. Wystawiona zostanie pikantna komedja w 3-ch aktach. „Nieoczekiwana niespodzianka“ (z życia Abrahama i Serry). Początek punktualnie o g. 8 wieczorem. W chórach teatralnych przyjmuje udział cały chór cerkiewny pod batutą protodjaka. Ceny dla wszystkich dostępne. Smaczny bufet z cerkiewnym winem (ostatki niedawnej rozkoszy). Po przedstawieniu tańce“. Jak na dom modlitwy, to trochę za wesoło.

NA MARGINESIE.

Za nic, mistrzu... intrygi!

Za nic, „mistrzu“ posłuszna działalność twej
ligi!...
Próżno siać bezustanku niecnych fałszerstw
mroki...
Za nic drogi okrężne, przyziemne intrygi —
Kryte ściegi podstępów, nędznych oszczerstw
kroki...
Za nic, chytre dążenia do plugactwa granic!...
Za nic, wierz nam na słowo, mistrzu... intryg,—
za nic!...

Dziś wiemy zbyt już dobrze kto wyłowił z misy
Zawartość soczewicy, warząc gorzkie piwo...
Znamy lepiej niż sądzisz farbowane lisy
I robotę twą, bodaj więcej niż szkodliwą...
Za nic więc chytre kroki do plugactwa granic!...
Za nic, wierz nam na słowo, mistrzu intryg,—
za nic!...

Próżno plwa na nasz błękit obłędna hołota,
Gdy myśmy w nim nadziei złożyli orędzie.
Daremnie czerń najemna uderza z za płota...
Błękit będzie błękitem,—błoto... błotem będzie!
Za nic więc chytre kroki do plugactwa granic!...
Za nic, wierz nam na słowo, mistrzu intryg,—
za nic!...

Z oliwnem kiedyś drzewkiem pojawią się
gońce, —
Do działań przeszlachetnych Bóg nam siły
doda!
Dom nasz bratniej jedności otoczy wkrąg
słońce,
Ciemne syny precz pójdą, gdy się zjawi zgoda,
Za nic więc chytre kroki do plugactwa granic!...
Za nic, wierz nam na słowo, mistrzu intryg,—
za nic!...

Stanisław Żyżkowski (Eszet).

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Dar dla gen. Hallera

(k) Onegdaj w dniu imienin generała Hallera dwaj żołnierze z jego armji ofiarowali mu ryngraf z wizerunkiem Matki Boskiej Ostrobramskiej z następującym napisem:

„O Matko i Królowo nasza, polecamy Ci Obrońcę Twojego, a Ojca i Opiekuna naszego!

Ukochanemu generałowi Józefowi Hallerowi ofiarują b. Jego żołnierze:

Bronisław i Kazimierz Korab Ostrowscy.
Warszawa, 19, III 1923“.

W niedzielę na ulicach Warszawy porozlepiano odezwy, wiersze i listy, pisane piórem lub ołówkiem, które opiewały czyny i liczne zasługi generała i posła Józefa Hallera przypominając, iż w dniu dzisiejszym przypada dzień imienin.

O bezprawną konfiskatę

(k) Mecenas Gustaw Zabłocki w imieniu redaktora i wydawcy „Myśli Narodowej“ Stanisława Włodka oraz w imieniu redaktora Mieczysława Trajdosa i wydawcy „Gazety Porannej“ Mieczysława Niklewicza wniósł do sądu okręgowego sprawy przeciwko skarbowi państwa i komisarzowi rządu Franciszkowi Anuszowi o wynagrodzenie poniesionych bezpośrednio strat z powodu uznanej przez sądy za niesłuszną konfiskatę „Myśli Narodowej“ Nr. 51 z 1922 i Nr. 1 z 1923 i dodatku nadzwyczajnego „Gazety Porannej“ z dn. 31 stycznia r. b. O wyroku, jaki zapadnie w tych zasadniczych sprawach, czytelników poinformujemy.

Zwrot aktów gminnych

(k) W środę dn. 14 b. m. nadszedł z Moskwy do Lublina nadesłany przez delegację polską wagon, zawierający ewakuowane podczas wojny akta i księgi gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych b. gubernji chełmskiej, ogółem 61 paka. Dokumenty te są wagi pierwszorzędnej dla poszczególnych gmin województwa lubelskiego; narazie są zdeponowane w archiwum państwowem w Lublinie, dla przekazania ich odpowiednim urzędom.

Sprawa kom. Sikorskiego

(k) W kołach sądowych rozeszła się pogłoska że oskarżony w sprawie zajść z dn. 11 grudnia r. komendant policji p Sikorski wzywa na świadków b. ministra spraw wewn. Kamieńskiego i b. komisarza rządu Borzęckiego.

Olbrzymie nadużycia na komorze w Bytomiu.

(k) W tych dniach wykryto w Bytomiu miljardowe nadużycia przy przewożeniu towarów, podlegających opłacie cła.

Ponieważ do sprawy tej byli wmieszani niemal wszyscy ekspedytorzy bytomscy, przeważnie żydzi, więc wezwano do pomocy specjalnych urzędników policji śledczej z Berlina. Śledztwo ustaliło też że czterej agenci policyjni uprawiali również przemytnictwo na szeroką skalę do spółki z żydami, którym ułatwiąli szmugiel towarów i ostrzegali w razie niebezpieczeństwa.

Wobec tego aresztowao ich, są to: Grohman Ledabin, Lorenc i Pilarski.

Ciekawy będzie proces tej dobranej niemiecko-żydowskiej szajki.

Ogółem aresztowano dziewięciu przemytników.

Oczekiwane są dalsze aresztowania.

Tragiczna śmierć lotnika

(k) Dn. 16 bm. o godz. 4, 30 popołudniu podczas wykonania lotu szkolnego na lotnisku w Bydgoszczy spadł z 900 mtr. kapral-uczeń pilot, Józef Kociniewski i zabił się na miejscu Przyczyną upadku było odłamanie się lewego skrzydła samolotu przy tzw. locie spiralnym Katastrofa podobna wydarzyła się w u.r. na lotnisku rakowickiem w Krakowie wówczas zginął tragiczną śmiercią lotnik — pilot ś. p. Burnagiel.

Pogrzeb śp. Kociniewskiego odbył się 19 bm. t.j. w dniu jego imienin.

Wyrwani śmierci

Dnia 15 bm. w Kołosowie nastąpiła wymiana więźniów politycznych. Z naszej strony przybyło przeznaczonych do wymiany 25 więźniów z oławionym b. posłem Dąbalem na czele. Pociąg zatrzymał się w Baranowiczach, gdzie komunistów przywieziono na dworzec w samochodach ciężarowych.

Pan pos. Dąbal — pisze w „Kur. Warszaw.“ p. Jan Cz. — usiłował być dowcipny. Chłopcu, który mu przyniósł do wagonu obiad (obficie żywiono tych, co się Polski wyrzekli), rzekł:

— Co to za mięso?

— Wołowina.

— Tak? W burżuazyjnej Polsce powinniście dawać pieczonego orła białego...

Wreszcie pociąg przybył do Kołosowa. Ponad torem rząd sowiecki wystawił wielką bramę. Na niej napisy rosyjskie. Od strony polskiej: „Priwiet raboczim zapada“ („Pozdrowienie robotnikowi z Zachodu“). Od strony zaś Rosji czerwonej, wyrazy nadziei: „Wkrótce komunizm zniszczy wszelkie granice“.

Pełnomocnik rosyjski pyta:

— Czy wszyscy dobrowolnie jadą do Rosji sowieckiej?

— Wszyscy.

— Czy nikt nie jest przymuszony?

— Nikt.

Jedna z komunistek rzuca na odchodnem:

— My tu wrócimy z jasną pochodnią rewolucji, nim zboża z tych pól zbierzecie.

Ktoś rozwija czerwony sztandar. Podaje go Dąbalowi... Pochód przekracza granicę, wołając: „Wrócimy napewno!“...

— — — — — —

W blasku stu pochodni stają wyrwani śmierci Polacy. Był to obraz Grottgerowski. W świetle pochodni i ognisk stały na śniegu znękane, wynędzniałe postacie jeńców, z węzełkami w rękach, okryte więziennymi łachmanami. Dwie kobiety z dziećmi na rękach. Prez Skrzyński wita ich krótko imieniem Rzeczypospolitej. Zrywa się potężna pieśń „Jeszcze Polska“, a po niej potężny okrzyk: „Niech żyje Polska!“, Za orkiestrą z setek piersi wyrywa się śpiew potężny: „Nie damy ziemi, skąd nasz ród“... Później kapłan mówi o Bogu, co losami świata kieruje i o potrzebie ufności w Boga. A orkiestra wita znękanych rodaków pieśnią wiary i nadziei: „Boże coś Polskę“...

Odsłonięcie pomnika ks. Józefa Poniatowskiego Przyjazd marsz. Focha do Warszawy.

Dzień 3 maja rb. w Warszawie połączy z uroczystością obchodu rocznicy Konstytucji 1791 r., uroczystości z racji zapowiedzianego przyjazdu Marszałka Francji gen. Focha oraz z powodu odsłonięcia pomnika ks. Józefa Poniatowskiego.

Odnośnie do przyjazdu Marszałka Focha, to powitany on będzie na granicy wód terytorjalnych Polski przez ministra wojny, który wyjedzie na spotkanie z Gdyni na jednej z kanonierek polskich.

Marszałek Foch zatrzyma się w porcie w Gdyni, a stamtąd pociągiem prezydenta Rzeczypospolitej przybędzie do Warszawy. Tutaj zamieszka, jako gość prezydenta w Łazienkach.

Jest to oczywiście część programu, którego opracowaniem zajmują się już sfery wojskowe i dyplomatyczne.

O cześć wam panowie magnaci z P. P. S.

„Niech żyje socjalizm! Niech żyje rząd robotniczy i włościański! Proletarjusze wszystkich krajów łączcie się!“ — woła co dnia na pierwszej stronie Robotnik, organ centralny P.P.S.

Czytali to co dnia czytelnicy Robotnika, nie wiedzieli jednak, gdzie łączyć się najlepiej. Nic też dziwnego, że Robotnik uznał za stosowne wyjaśnić w końcu to zagadnienie, co też uczynił w numerze 70 z dnia 13 marca br. zamieszczając na str. 6 następujące wielkie ogłoszenie:

„Kasyno Sopoty. Wolne Miasto Gdańsk. Cały rok otwarte. Baccara Roulette. Minimum 1,000 mk. Maximum 600,000 mk. Zażądać Kasyno broszurę i gazetę. Biura zastępstwa we wszystkich miastach głównych w kraju i zagranicą“.

Prawdopodobnie Robotnik jest pierwszem z pism polskich, które zamieściło ogłoszenie sopockiej jaskini gry. „O cześć wam panowie magnaci“ z P. P. S.!

Skład wyznaniowy i narodowościowy Kresów.

Wedle danych Głównego Urzędu Statyst. było w dn. 30 września 1921 ludności: w woj. wołyńskiem 1,436,916, poleskiem — 879,219; nowogrodzkiem 821,595, w 4 powiatach ziemi wileńskiej — 475,775 razem 3,613,505.

Wyznanie rzymsko katolickie podało w wymienionych województwach osób: 658,290, — prawosławne: 2,413,251, mojżeszowe: 377,600; inne (ewangielickie, i inne): 68.844.

Do narodowości polskiej przyznało się osób: 1,119,864, białoruskiej: 910,252 poleskiej (w woj. poleskim) — 28.557, rusińskiej: 1,138,611, niemieckiej: 25,997 (z tego 24,878 w woj. wołyńskiem), żydowskiej 317,611 (z tego 151,719 w woj. wołyńskiem), innej: 67,701.

Wśród „innych narodowości“ najliczniejsze grupy w czterech powiatach ziemi wileńskiej tworzą Litwini (6598) i Rosjanie (3122), w wojew. nowogrodzkiem — Litwini (9800), w wojew. poleskiem — Rosjanie (4292), w wojew. wołyńskiem — Czesi (25,195) i Rosjanie (10,084).

W najbliższym numerze „Miesięcznika Statystycznego , wydawanego przez Główny Urząd Statystyczny, zostaną opublikowane dane wyznaniowe i narodowościowe dla poszczególnych powiatów wymienionych województw, dla poszczególnych miejscowości zaś odnośne dane ukażą się w „Skorowidzu Miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej“.

Judaica

Wybrał Jog

Napełnił przerażeniem wszystkie ludy. Podnieś swą rękę na wszystkich inoplemeńców, by baczyli na twą potęgę.. Wzbudź oburzenie i gniew rozrzuć doo koła.. Zdeptaj wroga i nieprzyjacioły rozdecz... Niech ogień gniewu wypali je wszystkie.. A głowy tych książąt, którzy nam wrodzy byli, zgnieść, o Jehowo.
SIRACH

Dnia 20 marca 1923 r. po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Św. Sakramentami zasnęła w Bogu nasza najukochańsza córka, siostra i bratowa przeżywszy lat 27

S. † P.

ZOFJA KASPROWICZÓWNA

b. ucz. p. H. Miklaszewskiej, urzędniczka Banku Warszawskiego.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dn. 23 marca b.r o godz. 3 i pół po poł. z domu żałoby przy ul. Księży Młyn № 1 na cmentarz katolicki w Zarzewie, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostała w nieutulonym żalu

Rodzina.

483k1)

ZYGZAKI

Magistrackie komorne.

W domu przy ul. Rokicińskiej 31 znajduje się szkoła powszechna zajmująca 14 pokoi. Za powyższy lokal magistrat bardzo regularnie i sumiennie płaci kwartalnie komorne w kwocie... 900 (słowami dziewięcset) marek.

Ponieważ dom jest własnością małżonków przeto muszą oni razem podnosić pieniądze z kasy magistratu na Nowym Rynku. Drogę tę odbywają tramwajem którego kurs wynosi 700 marek czyli celem podniesienia z kasy magistratu 900 marek muszą wydać 2,800 marek. Czas stracony wynosi sumę kilkakrotnie wyższą. Gospodarz zasięga porady czy ma prawo nieodbierania tego kosztownego komornego gdyż boi się że w razie przeoczenia terminu odbioru zostanie skazany przez magistrat na wysoką karę pieniężną.

KRONIKA

— **Kalendarzyk.**

Czwartek 22 marca Katarzyny W.
Wschód słońca g. 5 m. 46
Zachód g. 5 m. 44

— **Widowiska.**

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Młody las"
Filharmonja (Dzielna 20)

„**Luna**" (Przejazd 1)
„Dwaj bracia"
„**Casino**" (Piotrkowska 67)
„Piotr Wielki"
„**Odeon**" (Przejazd 2)
„Noc bez jutra"
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Co może kobieta"
Spół. Pracow. Państw. (Sienkiewicza 40)
„Tragiczna przygoda"
Miejska Bibljoteka Publicz. (Andrzeja 14 otwarta codziennie od 3—9 wiecz.

Kalendarzyk historyczny

1609 Narodziny króla Jana Kazimierza
1808 Wojska rosyjskie zajmują m. Abo w Finlandji.
1809. Marszałek Davoust otrzymuje Wielki Krzyż „Virtuti Militari".

Handlowcy wobec wyborów.

SPRAWA PRZEDSTAWICIELSTWA W PRZYSZŁEJ RADZIE MIEJSKIEJ.

Onegdaj w stowarzyszeniu handlowców polskich Piotrkowska 108, odbyło się zebranie czonkowskie celem omówienia stanowiska stowarzyszenia przy wyborach do rady miejskiej.

Zebranie zagaił prezes stowarzyszenia Dzieniakowski, który zaznaczył, że podczas wyborów do sejmu stowarzyszenie nie brało aktywnego udziału ponieważ wybory do sejmu są ścieraniem się prądów politycznych.

Dlatego też stowarzyszenie handlowców, jako stowarzyszenie zawodowe stało na uboczu. Inaczej kwestja przedstawia się z wyborami do rady miejskiej, która jest placówką, mającą za zadanie szafowanie majątkiem obywateli i dlatego przedstawiciele wszystkich obywateli winni się w radzie miejskiej znaleźć

Jako stowarzyszenie stojące na gruncie narodowym będzie bronić sprawy polskości o ile tego zajdzie potrzeba.

Następnie stwierdził, że i w ubiegłych wyborach do rady miejskiej handlowcy brali udział i dlatego placówkę raz zdobytą należy utrzymać.

Na terenie Łodzi istnieją już obecnie 3 ugrupowania polskie, bo tylko z takiemi stowarzyszenie handlowców może pójść. Pierwsze t. zw. „Chrześcijański komitet wyborczy", następnie lista N.P.R. i P.P.S. Są więc to 2 zasadnicze sprawy z kim pójść i kto może dać najwięcej mandatów. Następny mówca p. Winter stwierdza, że stowarzyszenie winno bezwzględnie iść z „Chrześcijańkim komitetem wyborczym" ponieważ na tę listę najwięcej padnie głosów i najwięcej kandydatów można uzyskać. Wybory do rady miejskiej są dziełem gospodarki, która bezpośrednio obywateli obchodzi, więc iść należy tylko pod hasłem gospodarki ekonomicznej a nie polityki.

Z 3-ch komitetów polskich P.P.S. i N.P.R. mają wyraźnie zdeklarowane oblicze polityczne, jedynie „Chrześcijański komitet wyborczy" stoi na stanowisku uzdrowienia gospodarki miejskiej na gruncie apolitycznym. Stowarzyszenie nie powinno zajmować stanowiska klasowego, bo o ile ubiegła rada miejska nie spełniła swoich zadań, to dlatego, że prowadziła politykę klasową.

Należy więc się łączyć z tymi ugrupowaniami, które stoją na gruncie apolitycznym.

Prezes Dzieniakowski reasumując wywody swoich przedmówców składa wniosek formalny, który brzmi następująco:

„Ogólne zebranie członków stowarzyszenia handlowców, dążąc do zapewnienia sobie przedstawicielstwa w przyszłej radzie miejskiej idzie do wyborów z jednem z ugrupowań polskich i wyłania komisję, której powierza całokształt pracy do ustalenia kandydatów.

Wniosek ten prezes Dzieniakowski złożył w imieniu zarządu. Następnie wpłynął drugi jeszcze wniosek p. Szeffera, który poleca ogólnemu zebraniu wejście w kontakt z „Chrześcijańskim komitetem wyborczym i wyłonienie w tym celu komisji złożonej z 7 osób.

W głosowaniu wniosek pierwszy uzyskał znaczną większość, natomiast drugi upadł.

Następnie przyjęto jeszcze uchwałę, że komisję, która nawiąże kontakt z ugrupowaniami politycznymi stanowi zarząd poczem zebranie zamknięto.

Wiadomości bieżące

— **Spadek cen.**

Wczoraj staniały bułki o 40 mk. na parze, chleb— o 150 mk. na klg. cukier o 100 mk. na funcie. Jajko, które już kosztowało 800 mk. staniało na 550 mk. Szkoda tylko że nie w Łodzi lecz w Warszawie.

— **Dyskonto staniało.**

(b) Ostatnio wiele banków obniżyło stopę procentową przy dyskoncie, co również zastosowali prywatni dyskonterzy. Zamiast dotychczas pobieranych 25 proc. obecnie żądają od poważniejszych firm 15 proc.

— **Podwyższenie opłat.**

(i) Ministerjum poczt zawiadomiło podległe urzędy, że od 1 kwietnia podwyższa cenę blankietów, na których pisane są telegramy z 50 mk. do 100 mk., oraz podwyższa cenę pokwitowań z nadania telegramów z 200 mk. na 400.

— **Wykaz maszyn drukarskich i rotacyjnych.**

(b) Komisarjat rządu na miastu Łódź wzywa zarządzających zakładów drukarskich do natychmiastowego złożenia w referacie prasowo-widowiskowym wykazu (z uwzględnieniem liczby rozmiarów) pras drukarskich i litograficznych oraz maszyn rotacyjnych.

— **Walka z gruźlicą.**
(b) W miesiącu lutym zgłosiło się do sekcji do walki z gruźlicą ogółem 607 osób zbadano publi nie osób 446.

Stacja tuberkulinowa dokonała zastrzyknięć tuberkulinowych rozpoznawczych 263, leczniczych 94.

Stacja światło-lecznicza dokonała naświetlań lampą Kischa—459. Pracownia rozpoznawcza zbadała 114 plwocin. Sanitarki dokonały 255 wywiadów, opatrunków nałożono na miejscu 158.

— **Konferencja w sprawie opłat szpitalnych.**
(b) W dniu dzisiejszym odbędzie się w magistracie konferencja przy współdziale władz w sprawie ściągania należności za leczenie szpitalne od obywateli miasta.

— **Sprzedaż drobiu w jatkach.**
(b) Swego czasu wyszło rozporządzenie według którego wzbronioną została sprzedaż mięsa zwierzęcego i drobiu równocześnie. Obecnie na skutek starań poczynionych przez delegację województwo zezwoliło na sprzedaż drobiu w jatkach z mięsem do dnia 9 kwietnia.

— **Obniżenie cen kapeluszy.**
(j) Z powodu obniżenia się kursów walut obcych, oddział walki z lichwą komisarjatu rządu, został poinformowany przez związek i cech kapeluszników, iż ceny kapeluszy męskich obniżone zostały od 15—20 proc.

— **Przeciw wściekliźnie psów.**
Wobec zdarzających się w mieście wypadków pokąsanie ludzi przez psy wściekłe co jest skutkiem niestosowania się ludności do rozporządzenia władz, nakazującego aby psy były zaopatrzone w kagańce i prowadzone na smyczy Magistrat zmuszony jest zaostrzyć dotychczasowe swe zarządzenia i nakazać, aby łowienie psów bezdomnych odbyło się nietylko w godzinach rannych, lecz w ciągu całego dnia.

— **2-ga loterja dobroczynna.**
(j) Niezwykłe powodzenie 1-ej Państwowej Loterji na cele dobroczynne przed której ciągnieniem (w grudniu 1922) zabrakło losów, powoduje dyrekcję do przeprowadzenia 2-ej loterji, której dochód również zostanie użyty wyłącznie na subwencjonowanie różnych instytucji dobroczynnych.

Losy 2-ej loterji zostały już wydane i ukażą się wkrótce we wszystkich kolekturach, i innych większych sklepach po cenie 2.000 mk. od losu (w połówkach po 1.000 mk.)

Główna wygrana wynosi 5 miljonów marek.
Wszystkie, bardzo liczne wygrane będą wypłacane w gotówce bez żadnego potrącenia.

Każdy który kupuje los tej jedynej pieniężnej loterji państwowej dobroczynnej przyczynia się do ulżenia nędzy panującej w czasach obecnej drożyzny, w instytucjach i zakładach dobroczynnych.

— **Zwiastuny wiosny.**
(j) Z okolic Łodzi donoszą nam: Od kilku dni przelatują liczne stada dzikich gęsi, których gęganie słychać nawet w nocy. Ukazały się też już skowronki. Na łąkach bócki, które tylko co przyleciały z za morza zgłodniałe poszukują żeru.

Od ciepła na krzewach ukazują się pąki. Jest to zapowiedź budzącej się ze snu błogiej i tak oczekiwanej przez nas wszystkich wiosny.

— **Sprostowanie Magistratu.**
Magistrat m. Łodzi nadesłał nam sprostowanie w związku z umieszczonymi w N-rze 75 „Zygzakami“ p. t. „Jak prezydent m. Łodzi korzysta z uniwersyteckiego wykształcenia“ Sprostowanie to nie zmienia sensu naszych uwag a przekonywuje nas o prawdziwości podanych informacji. Jedynie określenie procentowe nie było ściśle ponieważ ławnicy nie pobierają równą pensję z najwyższym urzędnikiem lecz nawet o 10 proc. wyższą, wiceprezydent o 15 proc, prezydent o 25 proc.

Magistrat sprostowuje omyłkę którą popełnił nasz zecer że „pobory te unormowała Rada Miejska a nie jak było wydrukowane Rada Magistracka“ natomiast Magistrat nie sprostowuje omyłki jaką popełnił zecer w N-rze 74 w „Zygzakach“ p. t. „Dlaczego magistrat“ gdzie było podane, kaucja złożona za dr. Weisberga wynosiła 3.000,000 marek a nie jak powinno było być wydrukowane 5.000 000 marek.

Trzeba zwalczać plagę żebractwa.

Jak wiadomo wojna i stosunki powojenne namnożyły liczne rzesze żebraków, którzy po największej części z powodu wstrętu do pracy i lenistwa oddają się zawodowej żebraninie. Takie „zarobkowanie“ przynosi im niejednokrotnie nawet ładne dochody i coraz częściej można czytać w dziennikach notatki, że tam a tam aresztowano żebraka, przy którym znaleziono iście miljonowe sumy.

Sprawa walk z żebractwem była już nie raz poruszana. Niemcy np. w czasie okupacji Królestwa założyli w Łodzi przymusowy dom pracy dla żebraków pod nazwą „Przytułek dla żebraków“, gdzie systematycznie przyzwyczajano ich do pracy i poprostu „uczono“ pracować:

Tej dobrej pozostałości po Niemcach nasz magistrat nie potrafił utrzymać i obecnie na każdym kroku spotykamy żebraków a szczególnie wielu włóczy się po domach i pod pozorem prośby o jałmużnę w razie nieuwagi właściciela kradnie co się zdarzy.

Zdaje się, że myśl ta dałaby się zrealizować w wielu miejscowościach Polski, a społeczeństwo dręczone plagą żebractwa, chętnie by się samo opodatkowało na cel powyższy, byle mieć spokój od ciągłej żebraniny.

Magistraty powinnyby udzielić na cel taki trochę funduszów, a wówczas przy dobrej woli możnaby w niedługim czasie dom pracy przymusowej dla żebraków uruchomić w każdem większem mieście.

Zadaniem policji byłoby doprowadzenie żebraków do takiego domu, gdzie po poddaniu go oględzinom lekarskim, kąpano by go, ubierano i przez jakie 2—3 miesiące uczyło go pracować w jakimkolwiek fachu. Po tych miesiącach żebraka wypuszczanoby z domu pracy z zastrzeżeniem, że o ile schwytany zostanie na ponownej żebraninie, podlegnie surowej karze.

Przypuszczać należy, że po zrealizowaniu powyższego projektu — miasta nasze zyskałyby na czystości i zewnętrznym wyglądzie, który tak razi cudzoziemca z powodu nadmiaru żebraków widzianych na każdej ulicy.

Ojcobójca przed sądem.

RĘKA SPRAWIEDLIWOŚCI PO 10 LATACH

b) 2 dni trwała rozprawa w sądzie okręgowym, która wzbudziła niezwykłą sensację, gdyż samo przestępstwo dokonane zostało przed dziesięciu laty. W listopadzie 1921 r. do prokuratora przy sądzie okręgowym w Łodzi wypłynęła skarga, o pociągnięcie do odpowiedzialności karnej Andrzeja Pawełczyka, oraz żony jego Bronisławy za zabójstwo Mateusza Pawełczyka, dokonane w listopadzie 1913 roku we wsi Chącianowice. Przed wojną sędzia śledczy rosyjski prowadził śledztwo o zabójstwo Pawełczyka, lecz zostało one zawieszone z powodu działań wojennych. Z aktów widać, iż 8 grudnia 1913 roku rodzina Pawełczyka zawiadomiła sąsiadów, iż Mateusz Pawełczyk wisi na sznurze w swojem mieszkaniu. Rzeczywiście przybyli na miejsce sąsiedzi i ujrzeli starego Pawełczyka wiszącego na grubym sznurze przybitym do belki pułapu. Na drugi dzień zostały dokonane oględziny przez sędziego śledczego. Na ustach zabitego była krew i piana, zaś na szyi bruzda, co do której lekarz orzekł, iż pochodzi ona od uduszenia, lub powieszenia. Jednak kierunek tej bruzdy dowodził iż nie miało tu miejsce samobójstwo, co też potwierdzili sąsiedzi, którzy znali Mateusza Pawełczyka, jako bogobojnego człowieka. Następnie stwierdzono że 4 tygodnie przedtem wydział cywilny sądu okręgowego w Piotrkowie unieważnił akt mocą którego Mateusz Pawełczyk fikcyjnie sprzedał synowi Andrzejowi połowę swej osady. Na podstawie zeznań wójta gminy Widzew Bartoszewskiego i innych świadków stwierdzono, że Mateusz Pawełczyk zgłosił się do Bartoszewskiego 2 tygodnie przed śmiercią i oświadczył mu, że syn jego Andrzej, wzburzony unieważnieniem aktu sprzedaży groził mu, iż nie będzie dłużej żył jak 2 tygodnie. Mateusz oświadczył także wójtowi, że w razie jego śmierci należy za winowajcę uważać syna jego Andrzeja.

Wobec powyższego postawiono Andrzeja i Bronisławę Pawełczyków w stan oskarżenia o zabójstwo Mateusza Pawełczyka. Swego już czasu Andrzej Pawełczyk dwukrotnie karany był za obelgi i pobicie ojca.

Zarówno Pawełczyk i jego żona do winy nie przyznali się. Po wysłuchaniu prokuratora i obrońców Piotra Kona i Busza przewodniczący rozprawą sędzia Kahl ogłosił wyrok skazujący Pawełczyka na 15 lat ciężkiego więzienia, żonę zaś jego, Marjannę; na 10 lat więzienia po pozbawieniu praw.

Wypadki i kradzieże

— **Nieudany napad.**
(b) Na przechodzącą ulicą Podleśną Jadwigę Koperowską napadł jakiś opryszek, który wyrwał z ręki torebkę ze 100.000 mk. z srebrnym zegarkiem poczem puścił się do ucieczki. Na krzyk poszkodowanej przechodnie wraz z policją puścili się w pogoń za złodziejem którego udało się zatrzymać i odprowadzić do komisarjatu, gdzie okazało się, iż jest to 24, letni Nickiewicz bez stałego miejsca zamieszkania.

— **Aresztowanie czarnogiełdziarza.**
(b) Niedawno temu Adam Karcza zamieszkały przy ul. Krakusa 6, chcąc zmienić marki niemieckie na polskie tranzakcji tej dokonał z pewnym jegomościem w bramie domu 58 przy ul. Piotrkowskiej. Po dokonaniu tranzakcji K. Przekonał się iż został oszukany i poniósł stratę 250.000 mk.

Onegdaj Karcza spotkał na ulicy oszukańczego „bankiera“, wobec czego zwrócił się do policji która czarnogiełdziarza Chaima Wendla aresztowała.

Teatr i muzyka

— **Teatr Miejski.**
Dzisiaj „Młody las“ dla Zrzeszeń robotniczych. Reżyseruje Jerzy Woskowski.

Codziennie odbywają się próby ze świetnej sztuki Jewreinowa „To co najważniejsze“ Reżyseruje J. Mayen oraz z „Kart w tas“ J. Kaden—Bandrowskiego, pod reżyserją dyr. H. Barwińskiego.

— **Podziękowanie.**
Zarząd P C K O w Łodzi składa serdeczne podziękowanie Syndykatowi Roln. za ofiarowane na rzecz święconego dla chorych żołnierzy, przebywających w szpitalach łódzkich.

Spodziewać się należy, że hojny ten dar pobudzi do ofiarności na tak doniosły cel inne instytucje, jak również firmy przemysłowe i handlowe.
5834—1

Oficerowie Rezerwy w hołdzie bohaterskim mieszkańcom Lwowa.
Związek Oficerów Rezerwy Województwa Łódzkiego na posiedzeniu zwyczajnem Zarządu uczcił doniosłą chwilę uznania granic wchodnich Rzeczypospolitej przez mocarstwa sojusznicze, udając się in corpore na uroczyste nabożeństwo do Katedry. Równocześnie wysłał Zarząd depeszę na ręce Związku Oficerów Rezerwy we Lwowie, prosząc ich o wysłanie delegacji do Prezydenta Królewsko - stołecznego m. Lwowa, celem złożenia w imieniu tutejszego Związku hołdu mieszkańcom do niedawna zagrożonej Placówki Kresowej, za wytrwanie na stanowisku i wierność względem Ojczyzny.

Zarząd Związku Oficerów Rezerwy Województwa Łódzkiego komunikuje niniejszym, iż ma do obsadzenia posadę kierownika i administratora hotelu oficerskiego na dobrych warunkach. Zainteresowani członkowie tutejszego Związku zgłoszą się w przeciągu 4-ch dni do sekretarjatu Związku między godz. 7-mą a 9-tą wieczorem.

— **Z Akademickiego Koła Łodzian.**
W dniu 7-IV 23 r. w sali Straży Ogniowej (ul. Konstantynowska 5) odbędzie się bal, dochód z którego całkowicie przeznaczony jest na cele samopomocowe młodzieży akademickiej. Starania

komitetu balowego, jak również powodzenie, jakim się cieszyły bale, urządzane przez Akademickie Koło Łodzian, bale na których był zawsze miły i wesoły nastrój, zapewnią liczny udział gości.

(3486 R)

Sekretarjat Jeneralny Akademickiego Koła Łodzian prosi wszystkich członków Koła, aby przy byli jaknajliczniej na zebranie informacyjne w dniu 23-III-23 r. o godz. 8 w lokalu Tow. Krajoznawczego (Al. Kościuszki Nr. 17).

— Do członków Tow. Gimn. „Sokół".

Zawiadamiamy ogół członków, że dnia 25 marca b. r. o godz. 3 ppoł. w lokalu Sokolni I przy ul. Narot 25 odbędzie się Ogólne roczne zebranie.

Uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

Zarząd.

Zaludnienie Polski i innych państw Europy.

Nowe obliczenia Głównego Urzędu statystycznego, dotyczące państwa polskiego według spisu z września z. r. ustaliły następujące dane.

Ogólne zaludnienie naszego państwa wynosi (łącznie ze Śląskiem, Wileńszczyzną i wojskiem) 27.160.163. Liczba ta jest o trzy miljony mniejsza niż przewidywano. W porównaniu z innemi państwami europejskiemi przewyższają Polskę: Rosja (105 mil.), Niemcy (59), Anglja (46), Francja (40) i Włochy (37); za nami zostają Hiszpanja (21), Rumunja (17), Jugosławja (14 i pół), Czechosłowacja 13 i pół), Węgry (9), Belgja (7 i pół), Holandja (7), Austrja (6) i t. d.

Gęstość zaludnienia Polski wynosi przeciętnie 70 mieszkańców na 1 klm. kw.

W tych cyfrach Polska zajmuje miejsce po Belgji (257), Holandji (198), Anglji (146), Włoszech (122), Czechosłowacji 96), Szwajcarji (91), Danji (75), Francji (73), a przed Portugalją (65), Rumunją (55), Jugosławją (53), Bułgarją (45), Hiszpanją (42) i td.

Poszczególne części Polski wykazują w gęstości zaludnienia duże wahania. I tak: G. Śląsk wykazuje 304 na 1 klm. kw. Małopolska 95. Kongresówka 81, Wileńszczyzna 36, woj. łódzkie 118, zagłębie Dąbrowskie 271, woj. poleskie 21 mieszk. na 1 klm. kw.

Na 107 kobiet przypada 100 mężczyzn.

Na rdzennie polską ludność przypada 18'5 miljonów, mniejszości narodowych — 8, 5, czyli procentowo 70 na 30.

W wojsku procent Polaków wynosi 89'8, obcokrajowców 10'2.

Obecnie Urząd Statystyczny oblicza dokładnie stan. narodowościowy i wyznaniowy.

Ze świata.

SENSACYJNY PROCES W TOKIO

§) W Tokio rozegrał się proces który przez dwa miesiące blisko trzymał w napreżeniu opinje publiczną krajową, a bardziej jeszcze kolonję europejska.

Konsul norweski w Kobe p. Harold Nyhuus, został oskarżony że d. 6 stycznia wczesnym rankiem dopuścił się ja oby gwałtu na pewnej kobiecie japońskiej. Zaaresztowany osadzony został w więzieniu a prasa japońska uderzyła w wielki dzwon a armowy i rozpoczeła zaciekła kampanię przeciw cudzoziemcom wogóle na to zaś sędziowie zasypywani byli listami bezimiennemi.

Jakkolwiek minister norweski w Pekinie i w Tokio p. Michelet oraz inni dyplomaci norwescy i urzędnicy norweskich konsulatów dokładali wszelkich starań, żeby zapewnić interwencje swojego ministerstwa spraw zagranicznych w przekonaniu, podzielanem przez całą kolonię cudzoziemską, że oskarżony jest ofiarą ukartowanego spisku. — usiłowania ich spełzły na niczem. Sąd wydał wyrok, skazujący p. Nyhuusa na trzy lata ciężkich robót i koszty sądowe.

Korespondent „Times'a" donosi, że wyrok, ten nie oparty bynajmniej na dowodach niewątpliwych, i wywołał w kolonji europejskiej wielkie oburzenie.

OGROMNE FAŁSZERSTWO BANKNOTOW.

(§) Po długich i żmudnych poszukiwaniach policja rządu Stanów Zjednoczonych ujęła w Nowym Jorku 28 członków bandy fałszerzy banknotów, złożonej wyłącznie z włochów, która podrabiała na ogromną skalę banknoty włoskie, austrjackie i amerykańskie a oprócz tem marki pocztowe i stemplowe.

Jak oblicza policja amerykańska fałszerze puścili w obieg samych tylko banknotów dolarowych na miljon z górą dolarów.

Cała ta banda działała według zasad ściśle handlowych i podzielona była na wytwórców hurtowników detalistów i ajentów, proponujących kupno falsyfikatów. Detektywi Stanów Zjednoczonych, prowadzący śledztwo wszedłszy w styczność z ajentami proponującymi falsyfikaty doszli przez nich do detalistów hurtowników i wreszcie do wytwórców. Stwierdzono przytem, że falsyfikaty kosztowały z pierwszej ręki po 14 centów za dolara, ajenci zaś sprzedawali je już po pół dolara.

Z dotychczasowego śledztwa wynika, że do bandy należy z górą tysiąc osób i że zakłady do fałszowania banknotów wyrabiane są we Włoszech. Filje fałszerzy znajdują się w wszystkich niemal wielkich miastach Europy oraz Ameryki Północnej i Południowej.

Rząd Stanów Zjednoczonych, nie szczędzący w takich razach ani zachodów, ani pieniędzy, ma nadzieję wyłowić całą bandę której dziełem są bezwątpienia także tajemnicze morderstwa których kilka dokonano ostatniemi czasy śród kolonji włoskiej Nowego Jorku.

POTWORNY CYKLON.

§) Południowe tereny Stanów Zjednoczonych nawiedzone zostały przez gwałtowny cyklon który wyrządził olbrzymie straty materjalne, powodując liczne wypadki śmierci. W jednej tylko miejcowości Pinson jest 50 domów zburzonych, 20 osób zabitych, 75 rannych Pociąg towarowy został wysadzony podmuchem cyklonu z szyn.

NAJAZD SŁONI.

§) Wedle oficjalnych wiadomości nadchodzących z Kongo, olbrzymie gromady słoni urządziły najazd na tereny, leżące koło jeziora Leopolda, pustosząc uprawną ziemię i zagrażając przez to wyżywieniu ludności miejscowej. Słonie przy masowym swym napadzie stratowały wiele plantacji, zniszczyły pola warzywne rzucając przerażenie na mieszkańców, którzy bojąc się urządzić łowy na nieproszonych gości, opuszczała w popłochu całe wsie.

Przemysł i handel

Polska Wszechświatowa Wystawa okrężna.

(=) W życiu ekonomicznem każdego państwa odgrywa pierwszorzędną rolę sprawa nawiązania stosunków handlowych z zagranicą. Pozrywane wojną stosunki gospodarcze, łączące przedstawicieli świata handlowego poszczególnych krajów muszą być nawiązane na nowo. W interesie każdego państwa, zwłaszcza państw nowych, leży pozatem zdobycie sobie jaknajwięcej nowych zagranicznych rynków zbytu.

Trzy są potężne środki ułatwiające nawiązanie tych stosunków: akcja sieci konsularnych, Targi, Wystawy ruchome. Polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych w zrozumieniu doniosłości sprawy przystępuje do zorganizowania Wystawy Ruchomej.

Za pośrednictwem statku szkolnego Marynarki Polskiej „Lwów" rozpocznie się w maju br. Polska Wszechświatowa Wystawa Okrężna „Lwów" wyruszający na pierwszy rejs światowy wzdłuż wybrzeży Ameryki Północnej i Południowej zabierze z sobą próbki, wzory modele i t. p. wytwórczości polskiej za pomocą których we wszystkich zwiedzanych portach urządzać się będzie wystawy przemysłu polskiego. Akcją urządzenia Wystawy w poszczególnym porcie zajmie się odpowiednia polska placówka konsularna, uwiadomiona poprzednio o przybyciu „Lwowa". Celem ułatwienia urządzenia wystawy winny być próbki, wzory itp. poszczególnych branż, umieszczone w gustownie urządzonych i silnie zbudowanych kufrach, które każdorazowo przenosić się będzie ze statku na ląd, gdzie umieszczać je się będzie na stoiskach.

Polska Wszechświatowa Wystawa Okrężna stanowi dla przemysłu naszego niebywale doskonałą okazję zdobycia sobie zagranicznych rynków zbytu. Oczywista, w Wystawie wziąć mogą udział tylko eksponaty takich towarów, które bezwzględnie nadają się do eksportu. Również wskazanem jest by firmy tych samych branż, chcące wziąć udział w Wystawie, ekwipowały o ile możności kufry wspólnie.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych, uznając rzutkość organizacyjną Urzędu Targu Poznańskiego oraz uwzględniając okoliczność, że III Targ Poznański skupi niedawnym najpoważniejsze firmy przemysłu i hurtu całej Polski powierzyło Urzędowi Targowemu sprawę zorganizowania udziału poszczególnych firm w Wystawie. Udział w Wystawie stanowić będzie poniekąd premję dla uczestników w III Targu Poznańskim. Po wszelkie informacje tyczące wystawy należy się zwracać do Urzędu Targu Poznańskiego, Poznań Plac Sapieżyński 10, adres telegraficzny: Targ Poznań.

Jak Talmud traktuje chrześcjan

Tłomaczył Ks.

Przed trzydziestu laty wyszła w Petersburgu książka pod tytułem: „Christianus in Talmude Judeorum" (Chrześcjanin w Talmudzie żydowskim), napisana przez ś. p. Pranajtisa, profesora języka hebrajskiego w Akademji Duchownej. Ponieważ książka ta jest dzisiaj rzadkością; żydzi bowiem w swoim czasie wykupywali ją i niszczyli, a zresztą napisana językiem dlaogółu nieprzystępnym, pozwalam sobie na na łamach „Rozwoju" podać niektóre z niej wyjątki, aby czytelnicy mieli sposobność poznać ducha tej św. księgi żydowskiej, którą więcej cenią, niż księgi Pisma św.

Ks. Pranajtis umyślnie pomieścił obok tekstu łacińskiego hebrajski, aby żydzi nie mogli się wypierać tych potworności, jakie podaje ich św. księga, dowodząc zwykle, że chrześcjanie, aby ich zniesławić, przekręcają ustępy Talmudu.

Kto to są chrześjanie?

Są to b a ł w o c h w a l c y, gdyż czczą Chrystusa, który jest uwodzicielem i bałwochwalcą (Traktat Sanhedrin 103 a). Chrześcjanie są g o r s i n i ż T u r c y, jak pisze wielki rabin Mojznonides; chrześcjanie są m ę ż o b ó j c a m i i dlatego nikt nie powinien się z nimi bratać człowiek (żyd), gdyż są podejrzani o przelew krwi. (Abhodah zarah 22 a.) Dlatego ostrzega Talmund żyda, aby, spotkawszy w drodze goja (chrześcjanina) z kijem, zawsze miał go po prawej stronie i w razie napadu, łatwiej mu będzie bronić się prawą ręką. Jeśli żyd idzie z gojem po pochyłości lub po schodach, niech go puszcza naprzód; niech się też wobec niego nie nachyla, aby mu goj nie rozbił kijem czaszki. Jeśli, idąc drogą, spotka goja, a ten pyta dokąd idzie, niech zawsze powie mu dalszą droge; jak to uczynił Jakób Ezawowi (Abhodah zarah 25. b.)

Nie wolno pod żadnym pozorem sprzedawać gojowi szaty z frędzlami, zwanej talith, bo by mógł być poczytany za żyda i, spotkawszy innego w drodze, mógłby go zabić. (Orah chadüm 20. 2.) C h r z e ś c j a n i e s ą n i e r z ą d n i k a m i. Wobec tego nie należy umieszczać w ich zajazdach zwierząt płci żeńskiej, a zajazdach kobiet płci męskiej, goj bowiem, chcąc cudzołożyć z kobietą, a nie mając jej w domu, grzeszyłby z bydlęciem. Przyjemniejsze bowiem są dla nich żydowskie zwierzęta, niż niewiasty własne. Dla tego nie należy ich pasterzom powierzać swoich bydląt. (Abhodah zarah 15, 6 i 22, a) C h r z e ś c j a n i e s ą n i e c z y ś c i. Kiedy na jednem miejscu zbierze się dziesięciu żydów i odmawiają „Kaddisch" lub „Kedoschah", może ktokolwiek z nie modlących się odpowiedzieć „Amen", z warunkiem, by na tem miejscu nie było gnoju lub akum (chrześcjanina) (Orach chaiim 15. 20).

Niech tu pamiętają niewiasty, aby wychodząc z łaźni, nie spotkały rzeczy nieczystych lub akum (chrześcjanina), bo chcąc uchodzić za prawowierne, musiałyby się powtórnie kąpać. (Jore dea 198, 48. Hagah.) W komentarzu do Schulch. Arukh wyliczono czego się wtedy ma żydówka wystrzegać, a więc: psa, osła, akum, świni, konia i trędowatego, a więc my chrześcjanie a k u m jesteśmy porównani z temi zwierzętami. Jaśniej to się pokazuje z następującego rozdziału.

C h r z e ś c j a n i e n i e s ą l u d ź m i a l e z w i e r z ę t a m i, r ó ż n i ą c y m i s i ę o d t y c h t y l k o c i a ł e m. W księdze Babha metsia 114, b, powiedziano: wy żydzi nazywacie się ludźmi, nigdy zaś goje. Winien będzie grzechu, kto, zamierzając zabić zwierza zabił człowieka (żyda); albo kto zamierzając zabić goja, zabił żyda. (Makkoth 7. b.) W księdze Midrasch Tal Pioth powiedziano, że Bóg stworzył żydów na chwałę Izraela, akum zaś nie na inny cel, jak na obsługe żydów we dnie i w nocy. Nie należy ich od tego obowiązku zwalniać, nie przystoi bowiem, aby synom królewskim (żydom) usługiwały właściwe zwierzęta, ale zwierzęta w ludzkiem ciele. W księdze Orach chaiim 576. 3 powiedziano: jeśli grasuje zaraza między świńmi, należy się smucić, bo wnętrzności tych podobne są do ludzkich; a tem więcej należy się smucić podczas zarazy u chrześcjan. A więc znowu jesteśmy porównani do świń. Narody czczące bałwany (chrześcjanie) są woły i osły (Zahar II. 64.6), są to wieprze leśne, które zniszczyły winnicę Izraela, Jeruzalem. (Kad hakkemach).

(D. n.)

Sprawa wywozu drzewa zagranicę

(-) Komitet ekonomiczny ministrów uchwalił zakaz wywozu wszelkiego drzewa niewyrobionego z tem zastrzeżeniem, że główny urząd przywozu i wywozu będzie mógł wydawać pozwolenia bez rozpatrzenia merytorycznego, pobierając odpowiednią opłatę od pozwoleń. Uchwalono również, że wywóz drzewa miękkiego ma być obłożony opłatami w wysokości 40 proc. zysku wywozowego.

Uchwały te mają na celu możność uchwycenia walut obcych z eksportu.

Giełda łódzka nieurzędowa

Wczoraj na nieurzędowej giełdzie w m. Łodzi tendencja była nieco mocniejsza, lecz obroty małe.

Płacono.

Dolary	41500 —
Funty	195,000 —
Franki franc.	2600 — 2700 —
„ belg.	2300 — 2400
„ szwajc.	— 7600 —
Marki niem.	1.95 — 1.93
Kor. austr.	0,62 — 0.62,50
„ czesk.	1250 —
Liry	1850 —
Leje rum.	180
Wiedeń czeki	0,63
Berlin czeki	1.90 — 1 92.50
Miljonówki	1800 —
Ruble (złote	21,000
(srebr	12,500

Giełda warszawska.

Dol. St. Zjedn.	41050	Franki franc.	
Marki niem.	1.87.50	Funty	

Czeki i wpłaty.

Belgja	2400	Londyn	194000
Berlin	1,87.50	Nowy Jork	41250
Gdańsk	1.87.50	Paryż	2690
Praga	1290	Wiedeń	6300

Akcje.

Bank Dyskontowy	40000
„ Handlowy	68500
„ Dla handlu i przem.	
„ Kredytowy Warszawski	17000
„ Przemysłowców lwowskich	2950
„ Zjednocz. ziem. polskich	
„ Związku Spółek Zarobk.	18500
Kijewski	
Wilt 1	
Częstocice	169 00
Cukier	205000
Firley	22500
Drzewo	7300
Węgiel	164000
Cegielski	103000
Lilpop	84500
Ostrowiec	75000
Karasiński	19 00
Zieliński	35000
Radzki	40500
Starachowice	45000
Pocisk	5900
Parowozy	20250
Żyrardów	1700000
Borkowski	7100
Zawiercie	
Jabłkowscy	15250
Żegluga	4400
Haberbusch	29000
Nafta	
Nobel	19500
Gosławice.	68000

Odpowiedzi od Redakcji.

Autor „zygzaków" dr. Stef. Kop. Prosimy o pofatygowanie się do redakcji naszego pisma. Zupełna dyskrecja zastrzeżona.

Grand-Kino
Dziś premjera!

MOTTO:
Kobieta zmienną jest.

Niezapomniany odtwórca głównej roli w — „J'accuse" - SEWERIN MARS
o dwuserjowym dramacie życiowym p. t.
„Co może kobieta"
Obraz ten to wieczna zagadka duszy kobiecej, to apoteoza złych i dobrych czynów.
Początek przedstawień o godzinie 5-ej po południu, ostatniego seansu o godz. 9.30 wieczorem. 5336d1

Ogłoszenie.

Niniejszem podaje się do wiadomości Sz. członków, że **w niedzielę, dnia 25 marca r. b. o godz. 2 po poł.** w 1, a o godz. 3-ej. w II terminie w lokalu Widzewskiej Manufaktury przy ul. Rokicińskiej 81, odbędzie się doroczne Ogólne Zebranie cz. Widzewskiej Spółdzielni Spożywców (dawniej „Zorza") z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór prezydjum,
2) Odczytanie protokułu z ostatniego zebrania,
3) Sprawozdanie Zarządu i Rady z działalności za 1922 r.
4) Zatwierdzenie bilansu i podział nadwyżki
5) Wybór na miejsce ustępujących 4 czł. Rady i 1 cz. Zarządu
6) Ustanowienie budżetu wydatków na rok bieżący,
7) Podwyższenie udziałów i wpisowego,
8) Określenie wysokości zadłużenia Spółdzielni,
9) Wolne wnioski. 5835s3

Wejście za okazaniem książk. członkowsk.
Sprawy ważne. Obecność wszystkich czł. nieodzowna.

Pabjanice
Komisja Likwidacyjna Pabjanickiego Rzemieślniczego T-wa Pożyczkowo Oszczędnościowego, zawiadamia że pozostałe udziały i układy oszczędnościowe wypłacane będą w czasie do 11 marca 1924 rok w godzinach o 6-ej do 8-ej wieczorem w soboty i poniedziałki w lokalu Resursy Rzemieślniczej przy ul. Zamkowej 29. 456s2

5.000.000 mk.
poszukuje pożyczki na 1-szy numer hipoteki na dobrych warunkach. Oferty do administracji pod 5.000.000. 5838s

Tytunie cygara i papierosy
oraz wszelkie towary wchodzące w zakres branży tytuniowe
— POLECA —
Stefan Lewandowski
Sienkiewicza 48 róg Nawrot. 5837s4

Młody muzyk pianista poszukuję **pokoju umeblowanego** przy inteligentnej rodzinie wzamian udzieli lekcje muzyki ewentualnie z dopłatą miesieczną. Oferty składać pod „Muzyk-pianista do adm. nin. pisma (5833k

Dr. F. Skusiewicz
ul. Andrzeja 11
Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9 — 11 i od 5 — 7 i pół. Panie od 5 — 6. 5824k0

Sprzedam
piekarnię, maszynę do bułek, blisko budowy fabryk. Maszynę do szycia niedrogo. Wiadomość na miejscu. Zgłaszać się od 8—9 rano. Ul. Przejazd 23, bursa nauczycielska, J. Kowalska. 477b1

Torebki
pończochy, galanterję męską poleca
na raty
R. GRABOWIECKI
Dzielna 2. 5713b

Dr. Eugenja Gerszuni
Piotrkowska 121
Choroby kobiece i weneryczne kobiet. Przyjmuje od 12 — 11 od 4 — 6, w niedzielę i święta od 9 — 12. (5714k0

Zakład jubilerski
F. DĘBOWSKI
186 Piotrkowska **186**
Posiada stale na składzie bogaty wybór najmodniejszej biżuterji. Wykonywa obstalunki i reperacje.
Robota solidna.
Ceny niskie.
UWAGA: Okazyjne kupno i sprzedaż biżuterji używanej.
5738b

Marmolada owocowa w faskach po 25 kg. waga netto
Cukierki, karmelki, landrynki i czekolada
— z fabryk: —
Fuks, Sp. Akc.
Br. Ilławieccy
A. Kierski
Lardelli
E. Wedel i
Weese-Toruń
po cenach fabrycznych tylko dla hurtowników poleca
A. H. Leszczyński
Łódź, ul. Zgierska 1.
N. B. Baranki i jajka z czekolady, cukru i marcepany na święta już nadeszły. 5839b

Na nadchodzące święta!
FIRANKI 5832d6
w wielkim wyborze jako też bielizna, konfekcje i manufakturę po cenach bardzo przystępnych.
STELZNER i WEBER Piotrkowska 141.

Dnia 15 b. m. zgubiono
bronzowy portfel zawier. paszport
na: Juljusz Heinemanna, 2 blanko weksle na mkp. 40.000 i 48 000 wystawca: J. Heinemann (które niniejszem unieważniam różne papiery wartościowe, oraz gotówkę. Uczciwy znalazca łask. zwrócić paszport oraz papiery wartościowe właść. domu przy ul. Milsza № 35. 547d1

Warsztaty tkackie mechaniczne
2 podwójnej szerokości z akcendrami, 2 pojedyńczej, motor o sile 2 i pół konia (elektryczny) szpulmaszyna, 7 pasów skórzanych, warsztat do nawijania. Całe urządzenie w dobrym stanie i pełnym komplecie. Wiadomość i do obejrzenia Radom plac 3-go Maja 5 Przytocka. (48211

Kawaler, lat 21
urzędnik państwowy na stanowisku, pragnie zapoznać pannę na posadzie (niekoniecznie) i posiadająca umeblowane mieszkanie. Cel matrymonialny. Łaskawe zgłoszenia do Rozwoju pod „Szczęście dla Stasia" 466d1

Olej Automobilowy

w najlepszym gatunku

Gargoyle Mobil Oil

Smar Tovotta w puszkach

poleca:

Spółka Akc. Handlowo-Przemysłowa

Ł. J. BORKOWSKI

Skład: ul. Kilińskiego № 60. telefon № 173. **Sklep: ul. Piotrkowska № 48. telefon № 84.**

(531b)

BROWAR

Gustawa Keilicha

Orla 25 telefon poleca;

dla smakoszów!!! 386s10

„Porter“

na Święta

znakomite

piwo w syfonach

pilzeńskie i monachijskie i **„Porter“**

Zakłady Stolarskie

Spółki Akcyjnej

Łódzkie Zakłady Przemysłowe Leśne

w Łodzi, ul. Kilińskiego 122, Telefon 5-33

wykonuje roboty budowlano-stolarskie, meble biurowe i szkolne oraz wszelkie wyroby drzewne.

Na składzie: katedry, tablice, ławki syst. Retig'a i „Urania“, biurka amerykańskie i inne meble.

5816k3) **Obróbka drzewa — Fabryka skrzyń.**

Dopóki zapas starczy pomimo drożyzny sprzedajemy po tanich cenach

Męzkie garnitury palta i spodnie

ostatni krój z modnych towarów oraz dziecinne

— ubiory —

Piotrkowska 100, i Filja 160.

Szmerhel i Rozner Łódź

Kino Spółdzielni Pracowników Państwowych

Sienkiewicza 40.

dziś i dni następnych.

niezrównany król ekranu **MOZŻUCHIN** i jego uroczа partnerka **N. LISENKO** w otoczeniu najwybitniejszych artystów francuskich w pierwszym na sezon bieżący obrazie wykonanym w Paryżu

TRAGICZNA PRZYGODA

Sztuka filmowa w 6-ciu aktach.

Anons! Od wtorku d. 27-go marca 1923 r. demonstrowany będzie wielki film „Z O N A“ w rolach głównych Henny Porten i Albert Baserman. (5824k2

Oszczędza

ten, kto zaopatruje się **na wiosnę i lato zawczasu kupując na raty lub za gotówkę** w firmie

„WYGODA“ Piotrkowska 238

najnowsze i sony konfekcji damskiej męskiej i dziecinnej, manufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze.

UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni.

(Filji nie posiadamy). (5726k0

MEBLE gabinetowe kryte skórą i gobelinem **DYWANY**

Fabryczny skład: łóżek metalowych Konrada Jarnuszkiewicza i S-ki

Wyrobów **B-ci Thonet** **Materace**

Kompletne urządzenie pokoi:

Stołowych, Sypialnych, Salonowych, i Gabinetów Meble koszykowe Meble biurowe. Kuchnie białe.

Magazyn mebli **Wł. Romiszowskiego** Łódź, Piotrkowska 116.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty z zakresu stolarstwa i tapicerstwa. (5599d3

Pierwszorzędna pracownia **grawerska** tłocznia metali i **fabryka stempli kauczukowych**

F. Szczepański

ul. Piotrkowska 89, w podwórzu, parter. **Telefon 11—85.**

Egzystuje od 1905 roku. (444b) Egzystuje od 1905 roku.

Do sprzedania

6 m. ziemi z zagajnikami i wrzosem obok lasów Szwajcara, 6 km. od Łasku w stronę Pabjanic, w sąsiedztwie letnisk J. Aulich, Połudn. 4, od 1—3 i 7—8. 470b5

Zakład Krawiecki

Leopolda Staśkowskiego

przeniesiony został

na Piotrkowską róg Czerwonej.

Poleca się nadal łaskawym względom P. T. Klijenteli. 5819b

Poszukiwany

majster krochmalarski

do fabryki wyrobów bawełnianych w Warszawie Zgłaszać się Piotrkowska Nr. 125 kantor Edwarda Heimana. (475k3

Na wypłatę!

Firanki, portjery, towary męskie, damskie, białe

P. Chari **Piotrkowska 37** podwórko 5616b

Kupuję

płacę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombardu l p. L. Mileh. 215k20

Poszukuje się

Kroczków i zarybku karpi

Wiadomość: Piotrkowska 174 Towarzystwo Wędkarskie. 577081

Akwizytorów

zdolnych poszukuje Biuro Reklam i Ogłoszeń Zrzeszenia oficerów-inwalidów „Rodzima Siła“. Zgłaszać się do lokalu Biura, Hotel Polonja, Pokój Nr. 216. 5828b

LUNA — Dziś premjera!

„DWAJ BRACIA”

Wspaniały dramat życiowy w 6 aktach w wykonaniu najwybitniejszych artystów.

W rolach głównych:

ELŻBIETA LORM i FERDYNAND BONN.

5831b

Dziś premjera! — LUNA

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialne, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przeździecki Piotrkowska 108
6262—0

A! A! Kupuję meble, dywany, garderobę, futra maszyny do szycia, płacę najlepiej. Łaźnik 6-go Sierpnia (Benedykta) 28 m. 13. 1914—10

A. A. Meble sprzedaje Stolarnia Orla 23.
1925—1

A! Kredensa szafy, bieliźniarkę, łóżka, stoły, krzesła tremo, otomanę, biurka sprzedam. Sienkiewicza 59 — 26 oficyna drugie wejście drugie piętro Piechota. 1911—2

A. Kredensa, garderoby, szafy, tremo, stoły, krzesła, bieliźniarki, otomanę dywanową, gabinet sprzedam tanio. Sienkiewicza 59—21 oficyna, I-sze piętro Kaliński. 1886—3

Do sprzedania urządzenie sklepowe z wagą 100 kg. od zaraz ul. Górna 12 Kozłny..
1991—1

Dom o 2-ch mieszkaniach z owocowym ogrodem sprzedam Ul. Kniaziewicza 22 w Radogoszczu przy szpitalu.
1899—2

Sprzedam tacę chińską Al. Kościuszki 11 m. 20 lewa oficyna. 1904—1

Sprzedam sklep z urządzeniem wraz z meblami 1-go pokoju i kuchnią z powodu wyjazdu. Wiadomość ul. Juljusza 20 m. 10. 1919—2

Do sprzedania szafa, stół, krzesła i łóżka dębowe u stolarza, ul. Lipowa 42.
1913—3

Do wydzierżawienia domek i dwie szopy przy ul. Rzgowskiej № 60 wiadomość od godziny 2-ej po poł do godziny 5
1931—1

Do sprzedania: majątki ziemskie, gospodarstwa rolne, domy, wille, place, interesa handlowe poleca biuro „Fortuna„, Łódź, Wólczańska 165, tel. 14—98. 1283—3

Sklepy rozmaite, gospodarstwa młyny, domy, wille, fabryki, place, komu pilno sprzedać, kupić tęmu uczciwie pomoże „Pośrednik“ Piotrkowska 197.
1895—3

Sprzedam kowadło, miech i narzędzia kowalskie ul. Zachodnia № 39. 1930—2

Skrzypce z dobrym tonem (budynek Stradiwary) i stół do sprzedania Nowo — Zarzewska 54 I piętro na prawo.
1920—2

Rower damski i męski w dobrym stanie sprzedam Franciszkańska 38 — 29.
1953—2

Sprzedam okazyjnie parę łóżek dębowych, materace, leżankę 2 palta męskie Piotrkowska 132 Osuchowski.
1982—3

Sprzedam łóżko z materacem biurko, otomanę pluszową lustro tremo. Piotrkowska 176 poprzeczna oficyna 2 piętro m. 42
1985—2

Sprzedam dom murowany dwumieszkaniowy, ogród owocowy duże drzewa, dobre gatunki lub wydzierżawię. Zgierz, Wspólna 6 lub Przędzalniana 101 piekarnia.
1962—3

Do sprzedania powóz, bryczki, na gumach i żelaznych kołach i rolwagi Radwańska 10
1963—3

Sprzedam maszynę Singera gabinetową ul Płocka 10 m 32
1964—3

Sprzedam sypialnię, zegar, kanapkę i różne meble. Krucza 4 m. 18 1965—2

Sklep rzeźniczy do sprzedania z powodu zmiany interesu Oferty do Rozwoju pod Sklep‘
1966—1

Kupię koła do motocykla i skrzynkę biegów. Oferty do Rozwoju pod „Koło“
1973—3

Motocykl do sprzedania w dobrym stanie 3 i pół konia siły od zaraz ul. Aleksandrowska 107 piekarnia.
1974—3

Szafę, ciemną 2 łóżka maszynę „Singera“ sprzedam Przejazd № 24.—1 1977—1

Łóżka z materacami otomanę krzesła sprzedam Gdańska 4—17 lewa oficyna.
1978—2

Plac z małem budynkiem blisko Piotrkowskiej tanio sprzedamy „Pośrednik“ Piotrkowska 197. 1981—3

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje panie miejscowe i przyjezdne Piotrkowska 132 m. 14.
1993—15

Zamienię pokój w okolicy Górnego Rynku na takiż pokój w śródmieściu ewentualnie pokój z kuchnią za dopłatą. Oferty sub „Dopłata‘
1927—1

Chłopiec potrzebny do terminu Orla 23 Stolarnia.
1924—1

Administrator, obeznany z wszelkiemi maszynami rolniczemi poszukuje posady w dobrze zagospodarowanem majątku. Oferty sub „W. F.“ do adm. Rozwoju. 1928—3

Inteligentna panienka poszukuje posady: bony, nauczycielki albo kasjerki ewentualnie maszynistki. Oferty do Rozwoju pod „M. F.“ 1917—2

Zaginęła suka wilczej rasy młoda, proszę zwrócić za wynagrodzeniem ul. Benedykta 77 w restauracji. 1961—3

Poszukuję 1—2-u pokojowe mieszkanie bez umeblowania z osobnem wejściem. Oferty do Rozwoju sub „Mieszkanie 500‚
1967—2

Ogrodnik potrzebny zaraz wiadomość folwark Romanow pod Aleksandrowem u administratora. 1970—3

Pomocnik gospodarczy kawaler. 5 lat praktyki poszukuje posady. Łaskawe oferty do Rozwoju pod „Pomocnik“
1971—3

Poszukuje się buchaltera na godz. pozabiurowe. Oferty pod „Buchalter. 1968—1

Sanitarjuszka silna zdrowa ze świadectwami potrzebna do czytania i posługi choremu Rąbień pod Aleksandrowem Łęczyckim Gałecki. 1960—1

Potrzebni: stolarz, mularz na trumny, stangret zdolny i robotnik mocny do wszystkiego. Przejazd 22 zakład pogrzebowy. 1975—3

Inteligentna wdowa 34 lat energiczna i praktyczna poszukuje posady zarządzającej samodzielnie gospodarstwem od 1 maja. Łaskawe oferty do Rozwoju pod ‚Samodzielna.
1976—4

Poszukuje pokoju oddzielnego może być na przedmieściu Oferty do Rozwoju pod „Urzędnik“. 1979—4

Potrzebna zdolna panna do sukien Piotrkowska 133 m. 4
1980—2

Potrzebna prasowaczka na stałe Grabowa № 23.
1984—3

Poszukuję posady gospodyni może być w mieście lub na wsi ze świadectwami Oferty do adm. Rozwoju dla „J. M“
1932—2

Urzednik przyjmie pracę biurową w każdym dziale w godzinach poobiednich. Wymagania skromne. Oferty „Samien ny“ do „Rozwoju“.
1827—2

Panienka z 2 klas. wykształceniem pragnęłaby bardzo otrzymać jakąkolwiek pracę, w sklepie lub w prywatnym domu łaskawe oferty proszę pod „Panienka“ 1945—2

Młoda panienka pisząca biegle na maszynie, skończyła buchalterję, arytmetykę handlową poszukuje jakiejkolwiek posady za skromnem wynagrodzenie Oferty do Rozwoju sub „Pracowita“ 1943—2

Potrzebny chłopiec do terminu do krawca Główna 50.
1954—2

Potrzebna podawaczka do cukierni Dzielna 10 zaraz.
194.—1

DRUKARNIA
„ROZWÓJ”
Łódź, Al. Kościuszki 41.
Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres drukarstwa.

Ogrodnik wykonywa sezonowe cięcie, przesadzanie zakładam ogrody owocowe i ozdobne, sporządzam plany i kosztorysy. Przejazd 33 od 1 — Majkowski. 1958—2

Poszukuję pokoju umeblowanego przy rodzinie Oferty do Rozwoju pod „Pokój‘
1934—2

Potrzebny jest kierownik branży mączno zbożowej posiadający poważne kwalifikacie i referencje Oferty dla „R.“ do adm. Rozwoju.
1936—1

Potrzebna dziewczyna do wszystkiego Wólczańska 109 m. 6 II p. 1944—1

Zagubione dokumenty

Tomas Michał zagubił tymczasowe zaświadczenie demobilizacji wydaną w 8 pułku w Lublinie oraz paszport rosyjski wydany w Nowo Radomsku.
1937—2

Pieczykowski Daniel zagubił paszport niemiecki wyd. w gm. Bogumiłło 1949—2

Włodarczyk Stefan zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w P K U w Tarnowie.
1072—3

Kaszewski Ignacy zagubił dowód osobisty wydany w Pabjanicach oraz tymczasową kartę urlopową wydaną w Toruniu,
1969—3

Edward Miarek zagubił kartę powołania wydaną w P K U. w Łodzi. 1937—3

Piotr Urbaniak zagubił książkę węglową i dowod kolejowy wydany ze stacji Łódź Kaliska, znalazca zechce zwrócić podług adresu 1986—3

A jednak najtaniej:
Palta, Suknie, Bluzki, Spódniczki, Fartuchy i Bieliznę
Kupić można w firmie
„Wulka”
Łódź Piotrkowska 157
Ceny b. przystępne
5526

Obwieszczenie.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Łodzi TEOFIL STANISZ, zam. przy ul Konstantynowska 51, ogłasza, że w dniu 11 kwietnia 1923 r. od godz. 10-ej rano. w Łodzi, przy ulicy Gdańskiej pod № 76, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości: maszyny do szpulowania firmy: Berciński i Fajtlowicz“, oszacowanych na 400 000 mk.
478b

Potrzebna
zdolna **biuralistka** z praktyką do kantoru restauracji „Louvre“ w Łodzi, Piotrkowska 86. Kandydatki tylko z własnoręcznemi ofertami.
480b1

Róże
wysokopienne i niskopienne róże pnące, róże płaczące poleca F. Wizner, Łódź, Towarowa 9.
47.81

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 600 mk., za tekstem 500 mk. zwyczajne 250 mk., wśród drobnych 350 mk. nekrologi 400 mk., komunikaty 500 mk. za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Zagraniczne i bez ogłoszenie bezterminowe do mk. za wyraz, duże litery 300 mk.. dla poszukujących pracy 50 mk., najmniejsze ogłoszenie 400 mk. Ogłoszenia za niejscowe 50 proc. drożej. 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 3 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 3-ej, po 6-ej oblicza się 50 proc. Za bezterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany bez uprzedniego zawiadomienia. „Rozwój“ można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabelkowe i fantazyjne 50 proc. drożej.

Red. odpowiedzialny Alojzy Kuzio — Wydawca inż. E. Czajewski — w Łodzi S. Czajewski